

September 12, 1996

Criminoloog ziet in Rotterdam stabiel beeld van misdaad onder jongeren 'Meeste jeugdcriminaliteit is tijdelijk'

BYLINE: HANS HORSTEN

SECTION: Pg. 5

LENGTH: 857 words

Van de ruim zestigduizend Rotterdamse jongeren tussen tien en de twintig jaar kwam de afgelopen jaren 7 procent met de politie in aanraking. 'In de meeste gevallen gaat het dan om adolescentie-criminaliteit, die nauw samenhangt met de puberteit. In die categorie zie je winkeldiefstal en vandalisme veel voorkomen. De ervaring leert dat het bij de meeste jongeren wel weer overwaait.'

Van onze verslaggever

Hans Horsten

ROTTERDAM

Criminoloog B. Rovers van de Erasmus Universiteit analyseerde de jeugdcriminaliteit in Rotterdam op basis van delictdossiers, informatie van de politie over ruim achtduizend jeugdige verdachten en de gegevens uit een 'zelfrapportage' van ruim 3800 scholieren tussen elf en dertien jaar oud.

'Een twaalfjarige die een inbraak pleegt, is echter van een geheel andere orde. Die hoort in de tweede groep: de kleine en hardnekkige kern die door hun recidive verantwoordelijk is voor het leeuwendeel van de jeugdmisdaad. Een jongen van achttien jaar met twintig antecedenten achter zijn naam is in dit gezelschap geen uitzondering. Een lichtpunt is wel dat onder de plegers van geweldsmisdrijven in de regel niet de recidivisten schuilgaan.'

Rovers publiceerde zijn bevindingen onlangs als Criminografie van Rotterdam. Jeugdigen en veel voorkomende criminaliteit in de periode 1990-1994. Waar landelijke onderzoeken gewag maken van een toename van de criminaliteit onder meisjes, maakt Rovers een voorbehoud: 'Op dit punt moet ik in Rotterdam een slag om de arm houden. Qua geslacht is de groep verdachten tot en met twintig jaar bijna niet gewijzigd tussen 1990 en 1994. Meisjes nemen tussen de 10 en 12 procent van de jeugdcriminaliteit voor hun rekening. Misdaad is nog

steeds bij uitstek een mannelijk fenomeen. Op dit gebied sijpelt de emancipatie maar langzaam door.'

Sociologisch is het interessant om te zien dat het allochtone aandeel in dit cijfer voor het grootste deel op het conto van Surinaamse meisjes komt. 'Dit kan te maken hebben met de belangrijke rol die het matriarchaat binnen de Surinaamse sociaal-culturele verhoudingen speelt. Je komt daar veel gezinnen tegen met een vrouw aan het hoofd. Bij Marokkanen en Turken, twee culturen met een dominant patriarchaat, zie je juist een sterke ondervertegenwoordiging van meisjes in de criminaliteit.'

Rovers constateert dat de jeugdmisdaad in Rotterdam in de eerste helft van de jaren negentig op veel vlakken een stabiel verloop te zien geeft. De verhouding autochtoon-allochtoon is al die jaren fifty-fifty. De leeftijd waarop verdachten voor het eerst in contact met de jeugd- en zedenpolitie in aanraking komen, schommelt rond de dertien jaar, en hun eerste misdrijf plegen ze gemiddeld op hun zestiende.

Toch maakt de criminografie van Rovers ook melding van opvallende verschuivingen. Dat geweldsdelicten onder jongeren ook in Rotterdam oprukken, spoort met het landelijke beeld. Curieus is wel dat het aandeel van Surinamers in de jeugdmisdaad tussen 1990 en 1994 nagenoeg halveerde, de opmars van vrouwelijke criminaliteit ten spijt. 'Ik denk dat Surinamers in onze samenleving wat sneller integreren dan andere groepen buitenlanders. Zo'n ontwikkeling zie je in de misdaadstatistieken terug.'

In Rotterdam is er al geruime tijd een discussie over de dreigende teloorgang van de jeugd. De enorme groei van het aantal gebroken gezinnen in de stad, de voortgaande sociale segregatie en het toenemende schoolverzuim werken een klimaat in de hand waarin het jongeren moeilijker valt op het rechte pad te blijven. Om te voorkomen dat criminaliteit voor hen een aantrekkelijk alternatief wordt, werkt het gemeentebestuur (geadviseerd door de in opspraak geraakte Leidse psycholoog Rene Diekstra) aan een 'geïntegreerd jeugdbeleid'.

Instituten als het gezin, de school, de politie en het jeugdwerk moeten deze nieuwe lost generation opvoeden en hen normen en waarden zien bij te brengen. Op jonge leeftijd moet de jeugd gemonitord worden, zodeat de maatschappij direct kan corrigeren wanneer een jongen of meisje over de schreef gaat.

'We praten over een materie waar we feitelijk nog bitter weinig van weten, maar waar de politiek toch beslissingen over moet nemen. In zo'n situatie kom je bijna altijd

bij een discussie over normen en waarden terecht. Het kost nu al geen enkele moeite er een probleemkind op jonge leeftijd uit te halen. Het is veel belangrijker dat je op het juiste moment ingrijpt. Als je iets te laat bent, is zo'n jongen al verloren, want dan zitten ze inmiddels te diep in de keten. Ben je te vroeg, dan leidt het tot stigmatisering. Dan is het middel erger dan de kwaal.'

De criminoloog van de faculteit rechtsgeleerdheid van de Erasmus Universiteit pleit daarom voor een genuanceerde aanpak van het probleem. 'Je moet veel onderzoek plegen om zicht te houden op de trends. Uit recente

steekproeven in Duitsland blijkt dat het aantal geweldsdelicten de laatste tijd vooral onder middenklassejongeren sterk aan het stijgen is. Wie zegt mij dat ook hier in Rotterdam over een tijdje niet een compleet nieuwe generatie van jeugdige criminelen opstaat?'

Criminaliteit ; Recht

LOAD-DATE: May 8, 2003

LANGUAGE: DUTCH

© 1996 PCM Uitgevers B.V. All rights reserved.